

Cyflwyniad a Chyd-destun Polisi

Mae'r adroddiad monitro blynyddol hwn yn rhoi sylw i gynnydd yn ystod y cyfnod yn diweddu ym mis Mawrth 2023. Mae'n rhoi adroddiad ar gynnydd ar Gynllun Cydraddoldeb Strategol y Cyngor a gymeradwywyd gan y Cyngor ar 5 Mawrth 2020. Mae'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol diweddaraf ar gael ar wefan y Cyngor yn: <https://www.monmouthshire.gov.uk/equality-and-diversity/>

Cyswllt gyda strategaethau

Nid yw hwn yn gynllun sy'n sefyll ar ei ben ei hun ac mae ganddo gyswllt agos gyda nifer o strategaethau allweddol a pholisïau eraill y cyngor, partneriaethau a chenedlaethol. Mae gan rai ohonynt ffocws penodol ar gydraddoldeb ac mae eraill wedi cynnwys cydraddoldeb fel un o'r themâu allweddol. Mae'r dilynol yn enghreifftiau:

- Cynllun Cymunedol a Chorfforaethol 2022-28
- Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011
- Cymraeg 2050 (1 filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050)
- Strategaeth Mwy na Geiriau
- Cynllun Datblygu Lleol Sir Fynwy 2011-21
- Y Strategaeth ar gyfer Pobl Hŷn yng Nghymru
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 1 Ebrill 2016
- Deddf Gofal Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

Yn ogystal â'i gwneud yn ofynnol i'r Cyngor gydymffurfio gyda'i ddyletswyddau cyffredinol a phenodol a amlygir isod, mae Deddf Cydraddoldeb 2010 hefyd yn rhoi cyfle iddo ddangos ei ymrwymiad i egwyddorion cydraddoldeb a fu'n nodwedd o'i swyddogaethau cyn i'r Ddeddf ddod i rym.

Amcanion cydraddoldeb strategol Sir Fynwy 2020-2024

Yr amcanion strategol a gytunwyd yn y Cynllun Cydraddoldeb Strategol newydd yw:

- Rhoi'r dechrau gorau posibl mewn bywyd i blant gan oresgyn rhwystrau i gyrhaeddiad a chyfle
- Goresgyn anghydraddoldeb mewn mynediad i ffyniant economaidd
- Creu cymunedau cydlynus
- Darparu gwasanaethau sy'n hygyrch i'n cyhoedd a chefnogi ein gweithlu
- Creu gweithlu amrywiol a chynhwysol
- Gostwng y bwlch tâl rhwng y rhywiau

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi diweddariad ar gynnydd ar yr amcanion hyn. Mae hefyd yn cynnwys dolenni i ddogfennau eraill tebyg i adroddiad tâl y rhywiau.

Cyd-destun Deddfwriaethol

Dyletswydd Gyffredinol Deddf Cydraddoldeb 2010

Wrth weithredu ei swyddogaethau mae'n rhaid i'r Cyngor roi sylw dyladwy i

1. ddileu gwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth ac ymddygiad arall a gaiff ei wahardd gan y Ddeddf;
2. hybu cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchoddedig a'r rhai nad ydynt yn rhannu hynny;
3. meithrin perthynas dda rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchoddedig a'r rhai nad ydynt yn rhannu hynny.

Mae'r Ddeddf yn esbonio fod rhoi sylw dyladwy i hybu cydraddoldeb yn cynnwys:

- Dileu neu leihau anfanteision a gaiff eu dioddef gan bobl oherwydd eu nodweddion gwarchoddedig.
- Cymryd camau i ddiwallu anghenion pobl o grwpiau gwarchoddedig lle maent yn wahanol i bobl eraill.
- Annog pobl o grwpiau gwarchoddedig i gymryd rhan mewn bywyd cyhoeddus neu mewn gweithgareddau eraill lle mae eu cyfranogiad yn anghymesur o isel.

Y Dyletswyddau Penodol yng Nghymru

Diben bras y dyletswyddau penodol yw helpu cyrff cyhoeddus, tebyg i'r Cyngor hwn, wrth gyflawni eu dyletswydd gyffredinol, ac i gynorthwyo tryloywder. Caiff y dyletswyddau penodol eu gosod yng Nghymru gan Reoliadau 2011 Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Penodol) (Cymru).

Y dilynol yw'r dyletswyddau penodol:

- Gosod amcanion cydraddoldeb a chyhoeddi cynlluniau cydraddoldeb strategol
- Ymgysylltu
- Asesu effaith
- Gwybodaeth ar gydraddoldeb
- Gwybodaeth am gyflogaeth, gwahaniaethau tâl a hyfforddiant staff
- Caffael
- Adroddiadau a chyhoeddi

Amdan 1: Rhoi'r dechrau gorau posibl mewn bywyd i blant gan oresgyn rhwystrau i gyrhaeddiad a chyfle

Nodweddion Gwarchodedig

Oedran	x	Crefydd neu gredo	
Anabledd	x	Rhyw	
Ailbennu rhywedd		Cyfeiriadedd rhywiol	
Priodas neu bartneriaeth sifil		Y Gymraeg	
Beichiogrwydd neu famolaeth		Tlodi	x
Hil			

Camau Gweithredu

Deiliant	Cam Gweithredu	Cyfrifoldeb	Cynnydd
Cefnogi plant, pobl ifanc a theuluoedd i gefnogi eu llesiant	Datblygu llwybr ymyriad cynnar ac atal integredig i gefnogi plant a theuluoedd ar y cyfle cynharaf a gostwng yr angen am ymyriad statudol i gadw pobl yn ddiogel yn neilltuol y rhai a gafodd brofiadau niweidiol yn ystod plentyndod	Pennaeth Gwasanaethau Plant	Rydym wedi sefydlu panel aml-asiantaeth i dderbyn a thrafod plant lle cododd pryderon am eu llesiant neu fregusrwydd posibl yn y teulu. Mae aelodau'r panel yn cynnwys gwasanaethau a ddarperir gan y cyngor (tebyg i ofal cymdeithasol, addysg a gwasanaethau ieuencid); gwasanaethau iechyd (yn cynnwys CAMHS) ac ystod o gyrff trydydd sector a gwirfoddol (tebyg i Gweithredu dros Blant). Mae'r dull gweithredu panel wedi arwain at ymateb cydlynus at atgyfeiriadau sy'n helpu i sicrhau fod y teulu yn derbyn yr help cywir, y tro cyntaf gan y gwasanaeth sydd yn y sefyllfa orau i ddarparu hynny. Rydym wedi datblygu'r Tîm Adeiladu Teuluoedd Cryfach i weithio gyda theuluoedd yn wirfoddol o amgylch nodau a

			<p>deilliannau'r teulu. Mae hyn wedi arwain at i blant a theuluoedd dderbyn cymorth ataliol mewn sefyllfaoedd lle dynodwyd pryderon dechreuol, gan helpu i osgoi'r angen am ymyriad statudol.</p> <p>Rydym hefyd wedi dechrau ar gynllun peilot a ariannwyd gan Lywodraeth Cymru – Rhaglen Trawsnewid Integredig Blynnyddoedd Cynnar. Mae'r cynllun peilot yn rhaglen ar draws y sir ar gyfer plant rhwng 0 a 7 oed yn cynnwys cymorth cyn-enedigol. Nod y cynllun peilot partneriaeth hwn yw llunio system blynnyddoedd cynnar newydd sy'n dileu'r rhwystrau daearyddol ac oedran sydd yn eu lle ar hyn o bryd ar gyfer Dechrau'n Deg. Mae hefyd yn defnyddio dull gweithredu Marmot o gyffredinolïaeth gymesur ar gyfer teuluoedd gyda phlant ifanc gan sicrhau y caiff cymorth ei ddarparu gan y person cywir, ar yr adeg gywir drwy ddefnyddio dull "yr hyn sy'n bwysig".</p> <p>Mae gan holl ysgolion Cyngor Sir Fynwy (heblaw am un) o leiaf un Cynorthwydd Cymorth Llythrennedd Emosiynol wedi'i hyfforddi sy'n cefnogi disgyblion, mae gennym gyfanswm o tua 70 o'r Cynorthwywyr hyn sy'n cael effaith ddyddiol ar fywydau disgyblion.</p>
Plant yn cyflawni eu potensial llawn	Mapio'r ddarpariaeth gyfredol i gefnogi disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim drwy'r Gwasanaeth Cyflawni Addysg (EAS) a Sir Fynwy; dynodi unrhyw fylchau a gweithio gyda EAS a phartneriaid ehangach i ddatblygu strategaeth gydlynol i godi cyrhaeddiad disgyblion sy'n derbyn prydau ysgol am ddim a chau'r bwlch rhwng disgyblion sy'n derbyn prydau ysgol am ddim a'r rhai nad ydynt yn eu derbyn.	Pennaeth Cyflawni a Chyrhaeddiad	<p>Bu ffocws di-baid ers cyn arolwg Estyn yn 2020 ar safon y ddarpariaeth ar gyfer y dysgwyr hyn sy'n profi anfantais. Yn anffodus cyfyngodd y pandemig ar allu'r awdurdod i adrodd deiliannau dysgwyr o gymharu gyda'r gorffennol.</p> <p>Fodd bynnag mae hyn yn parhau yn ffocws allweddol mewn sgysiauw gwerthusol unigol gydag ysgolion ac roedd yn rhan o'n gwaith thematig gyda EAS yn ystod tymor yr hydref 2022. Dengys llawer o adroddiadau diweddar gan Estyn fod dysgwyr sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim yn gwneud cynnydd da gyda'u dysgu.</p> <p>Mae'r pandemig hefyd wedi effeithio ar bresenoldeb yn yr ysgol, ac mae hyn wedi parhau'n neilltuol mewn ysgolion uwchradd.</p>

<p>Cefnogi plant, pobl ifanc a theuluoedd i wella eu llesiant</p>	<p>Datblygu Partneriaeth 0-25 effeithiol ar gyfer plant a phobl ifanc</p>	<p>Rheolwr Partneriaeth Strategol</p>	<p>Mae'r gwaith yn mynd rhagddo i adolygu'r Bartneriaeth Strategol Plant a Phobl Ifanc bresennol, yn dilyn cynllun newydd Llesiant Gwent a'i flaenoriaethau a sicrhau fod gan y bwrdd gynrychiolaeth gadarn gan bartneriaid allweddol.</p> <p>Mae'r bartneriaeth wrthi yn datblygu fframwaith sy'n gydnaws gyda Chynllun Plant a Phobl Ifanc (Mawrth 2022) Llywodraeth Cymru, gyda'r nod o oruchwylio a sicrwydd ansawdd gwasanaethau ar gyfer plant, pobl ifanc a theuluoedd ar draws y sir.</p> <p>Bydd y fframwaith yn anelu i gefnogi'r bartneriaeth i ddynodi bylchau, cynyddu defnydd cyllid ac adnoddau ac addasu ymarfer lle mae angen.</p>
<p>Cefnogi plant, pobl ifanc a theuluoedd i wella eu llesiant (deilliant cau'r bwlch)</p>	<p>Datblygu'r Cynllun Ysgolion Bro</p>	<p>Arweinydd Taclo Tlodi ac Anghydraddoldeb</p>	<p>Mae Cydlynnydd Ysgolion Bro yn y swydd. Mae'r prosiectau cyfredol sy'n cael eu datblygu yn cynnwys:</p> <p>Gweithio gydag ysgolion a'r Clwb Bwyd i ddatblygu sgiliau coginio i helpu yn ystod yr argyfwng costau byw ac fel sgil gydol oes;</p> <p>Rhaglen Ffitrwydd Hwyl i'r Teulu i gefnogi disgyblion i ddysgu am symud a sut i fod yn fwy actif gyda'i gilydd;</p> <p>Mwynhad rhyng-genhedlaeth o'r rhaglen fwyd a bwyta, i annog pobl hŷn a phobl iau i dreulio amser gyda'i gilydd tra'n mwynhau bwyd;</p> <p>Cefnogi ysgolion i ysgrifennu cais am gyllid i wella eu ffocws cymunedol fel ysgol;</p> <p>Parhau i adeiladu perthnasoedd/cysylltiadau gydag ysgolion lleol, grwpiau cymunedol, busnesau, grwpiau trydydd sector ac unigolion i gydweithio i roi mwy o ffocws bro i ysgolion;</p> <p>Cefnogi ysgolion i gyflawni Gwobr Calon yn y Gymuned drwy gyd-drafod cynllun gweithredu i gyflawni camau ar hyd y ffordd;</p> <p>Cyfeirio ysgolion at sefydliadau neu sesiynau sydd ar gael tu allan i'r ysgol i gefnogi teuluoedd yn ystod yr argyfwng costau</p>

			byw a gyda chymorth iechyd meddwl. Mewn lleiafrif o ysgolion, mae arweinwyr wedi dynodi yn dilyn y pandemig fod disgyblion pryddau ysgol am ddim yn dangos mwy o gydnerthedd na'u cyfoedion nad ydynt yn derbyn pryddau ysgol am ddim.
Plant a phobl ifanc yn cael cyfle digonol i gymryd rhan mewn chwarae a gweithgaredd corfforol	Cynnal asesiad blynyddol o ddigonolrwydd Chwarae	Swyddog Seilwaith Cymunedol	Cynhaliwyd yr asesiad blynyddol diweddaraf o ddigonolrwydd Chwarae ym mis Mehefin 2022 ac mae ar gael ar wefan y Cyngor .
Plant a phobl ifanc yn cael cyfle digonol i gymryd rhan mewn chwarae a gweithgaredd corfforol	Cyflwyno'r rhaglen arweinyddiaeth gwneuthurydd chwarae i ddisgyblion blwyddyn 5 a 6 i gefnogi hyder, cymhelliant, llesiant a hyrwyddo dinasyddiaeth egniol	Rheolwr Cymorth Ieuenctid a Theithio Llesol	Rydym wedi parhau i ymestyn rhaglen gwneuthurwyr chwarae Sports Leader UK i bob disgybl blwyddyn 5 ar sail flynyddol am y cyfnod 6 mlynedd ddiwethaf. Mae hyn wedi arwain at i tua 6,000 o bobl ifanc gael cyfle i fynychu'r gweithdy a chefnogi darpariaeth iechyd a llesiant ar draws addysg gynradd cyn pontio i addysg uwchradd a'n llwybr academi arweinyddiaeth cysylltiedig i gyflogaeth ôl-16.
Plant a phobl ifanc yn cael cyfle digonol i gymryd rhan mewn chwarae a gweithgaredd corfforol	Gostwng y diffyg cydraddoldeb mewn cyfraddau gweithgaredd corfforol rhwng gwrywod a benywod gyda'r rhaglenni Gall Genethod a Menywod yn Gryfach gyda'i Gilydd	Rheolwr Cymorth Ieuenctid a Theithio Llesol	Rydym wedi cyflwyno cyfres wedi ei thargedu o raglenni gyda ffocws ar gyfranogiad ar gyfer grwpiau a dangynrychiolir. Gwelodd hyn gynnydd mewn cyfranogiad, diweddariad aelodaeth a llwybrau uniongyrchol i gefnogi gweithgaredd corfforol.
Cefnogi plant a phobl ifanc i wella eu llesiant Plant gydag anableddau yn medru cael mynediad i weithgareddau chwaraeon	Rhoi cynllun gweithredu ar waith i gyflawni Dyfarniad Aur Chwaraeon Anabledd	Swyddog Chwaraeon Anabledd	Mae Chwaraeon Anabledd Cymru wedi symud i fodel cyflenwi rhanbarthol o 23/24 – yn seiliedig ar hyn rydym yn gweld eglurder ar hyn o bryd os y bydd yr achrediad chwaraeon yn awr yn parhau fel achrediad penodol gyda Chwaraeon Anabledd Cymru. Mae ein hymrwymiad i ddarpariaeth hollol gynhwysol yn parhau a gwelsom gynnydd sylweddol mewn cynlluniau hollol gynhwysol, megis Cynlluniau Chwarae Gweithredu dros Blant, i gefnogi'r flaenoriaeth barhaus yma.

<p>Pobl ifanc sydd dan fygythiad digartrefedd yn cael gwell mynediad i lety a chymorth.</p>	<p>Sefydlu llwybr cadarnhaol i ddynodi digartrefedd posibl ar gam cynnar. Adolygu gwasanaethau drwy'r Grant Cymorth Tai.</p>	<p>Rheolwr Tai a Chymunedau Rheolwr Cyllido Hyblyg</p>	<p>Cymeradwywyd strategaeth digartrefedd newydd ar gyfer yr awdurdod yn 2022. Mae wedi sefydlu nifer o gamau gweithredu i ddynodi'r rhai sydd mewn risg o ddigartrefedd yn gynharach a rhoi ymyriadau prydlon i atal digartrefedd rhag digwydd. Caiff 50% o ymgeiswyr eu hatal rhag dod yn ddigartref. Cafodd gwella i 86% ei dargedu o fewn y Cynllun Cymunedol a Chorfforaethol.</p>
---	--	--	--

Amcan 2: Goresgyn anghydraddoldeb mewn mynediad i ffyniant economaidd

Nodweddion Gwarchodedig

Oedran	x	Crefydd neu gredo	
Anabledd	x	Rhyw	x
Ailbennu rhywedd		Cyfeiriadedd rhywiol	
Priodas neu bartneriaeth sifil		Y Gymraeg	
Beichiogrwydd neu famolaeth	x	Tlodi	x
Hil			

Camau Gweithredu

Deilliant	Cam Gweithredu	Cyfrifoldeb	Cynnydd
Mwy o bobl â mynediad i fand eang cyflym	Cynyddu argaeledd a defnydd band eang ar draws y sir i drin allgau digidol	Pennaeth Menter a Bywiogi Cymunedol	<p>Mae'r gallu i gael mynediad i fand eang yn hanfodol ar gyfer llawer o ddinasyddion, yn arbennig yn nhermau gostwng costau teithio ac effaith carbon neu i gael mynediad i wasanaethau ar-lein i fynd i'r afael â'r argyfwng costau byw.</p> <p>Mae'r data diweddaraf o'r Adolygiad Marchnad Agored yn dangos fod y sefyllfa yn llawer gwell yn Sir Fynwy, gyda gwelliannau pellach ar y gweill dros y tair blynedd nesaf.</p> <p>O 2010, roedd ffocws polisi Llywodraeth y DU ar ymestyn band eang cyflym iawn – a ddiffinnir fel arfer fel band eang gyda chyflymder lawrlwytho o 30 Megabit yr eiliad.</p>

			<p>Yn 2019 nid oedd gan 2,494 neu 5.1% o'r holl safleoedd yn Sir Fynwy (ein 'cyfradd amddifadedd digidol) fynediad i fand eang ar dros 30 Mbps. Erbyn 2021 roedd hyn wedi gwella i 1,238 neu 2.5% o aelwydydd. Mae hyn tua hanner cyfartaledd Cymru oedd yn 5.1% yn 2021.</p> <p>Mae nifer o ddarparwyr band eang, yn cynnwys BT, Sky a Virgin Media, yn cynnig tariffau hirdymor rhatach ar gyfer y rhai sy'n derbyn budd-daliadau tebyg i'r Credyd Cynhwysol a'r Credyd Pensiwn.</p> <p>Rhoddwyd diweddariad llawn ar hyn i'r Pwyllgor Craffu Lle ar 12 Ionawr 2023.</p>
Pobl yn cael y cyfle i gynyddu incwm eu haelwyd	Gweithio fel rhan o Brifddinas Ranbarth Caerdydd i ddenu swyddi sgil uchel, cyflog uchel	Prif Swyddog, Cymunedau a Lle	<p>Mae Partneriaeth Sgiliau Prifddinas-Ranbarth Caerdydd wedi adolygu darpariaeth sgiliau rhanbarthol, gan weithio gyda chyflogwyr i ddeall eu hanghenion a chynghori Llywodraeth Cymru ar flaenoriaethau ar gyfer y dyfodol – gyda'r nod o ysgogi dulliau arloesol i gynyddu i'r eithaf effaith gweithgaredd sgiliau a chyllid yn y dyfodol. Roedd tâl wythnosol crynswth ar gyfer preswylwyr Sir Fynwy yn £714.80 yn 2022 o gymharu â £645.20 yn 2020, cynnydd o 10.7% . Fodd bynnag, roedd hyn yn fwy amlwg ar gyfer gweithwyr gwryw gan ddangos fod angen mwy o gynnydd i unioni'r fantol. Roedd y cynnydd ar gyfer Cymru gyfan yn 10.2%.</p>
Pobl yn cael y cyfle i gynyddu incwm eu haelwyd	Cyflwyno'r rhaglen Cymunedau am Waith i ostwng nifer y bobl mewn tlodi neu mewn risg o dlodi	Rheolwr Menter Ieuenctid	<p>Mae'r cynllun yn parhau i weithredu ac yn galluogi'r sawl sy'n cymryd rhan i ennill nifer o gymwysterau, datblygu sgiliau newydd a darparu lleoliadau gwaith ystyrlon, tra'n cynnig mentora sy'n gweddu anghenion unigol i ddatblygu hyder, dysgu pellach a sgiliau cyflogadwyedd. Mae staff yr awdurdod lleol yn cefnogi 100 o bobl ar gyfartaledd i waith bob blwyddyn.</p>
Gall aelwydydd uchafu eu hincwm a gostwng eu halldaliadau	Parhau i ddatblygu cynllun taclo tlodi ar gyfer y sir yn gydnaws gyda nodau'r Strategaeth Cyfiawnder Cymdeithasol	Pennaeth Menter a Bywiogi Cymunedol	Rhaglen barhaus o waith

Gostwng nifer y bobl nad ydynt mewn addysg, hyfforddiant na chyflogaeth	Darparu cyfleoedd dysgu, hyfforddiant a chyflogadwyedd ar gyfer rhai 11 i 24 oed	Rheolwr Menter leuenctid	Nid yw 2% o ymadawyr ysgol mewn addysg, hyfforddiant na chyflogaeth. Dengys data cenedlaethol fod pobl gydag anabledd tua pedair gwaith yn fwy tebygol o fod yn y grŵp hwn na rhai heb anabledd.
Mwy o bobl gydag anableddau ac ymadawyr gofal mewn cyflogaeth	Rhoi mynediad i'r farchnad lafur ar gyfer pobl gydag anableddau ac ymadawyr gofal	Cydlynedd Prentisiaid gyda Gradd ac Internau	Rydym wedi cyflwyno cynllun gwarant cyfweiliad ar gyfer ymadawyr gofal Sir Fynwy, cyhyd â'u bod yn cyflawni meini prawf sylfaenol y fanyleb person.
Goresgyn y rhwystrau i gael mynediad i drafnidiaeth mewn ardaloedd gwledig	Gweithio gyda chwmnïau technoleg i ddatblygu datrysiadau digidol ar gyfer trafnidiaeth wledig yn Sir Fynwy yn defnyddio cyllid o Raglen GovTech Catalyst Swyddfa'r Cabinet	Pennaeth Polisi Perfformiad a Chraffu	Yn dilyn buddsoddiad gan Swyddfa'r Cabinet, dyfarnwyd contract i gwmni technoleg sector preifat i gynnal ymchwil a datblygu i ddatblygu datrysiad digidol. Roedd hyn yn cynnwys cynllunydd trafnidiaeth integredig, system archebu ar gyfer cludiant cymunedol sy'n ymateb i'r galw a chynllun rhannu reidiau. Tarfodd y pandemig ar y gwaith ac, mewn penderfyniad ar wahân daeth Llywodraeth y DU â'r rhaglen i ben. Fodd bynnag dynododd yr ymchwil wersi defnyddiol y gellir eu rhoi ar waith ar gyfer prosiectau yn y dyfodol.

Amcan 3: Creu cymunedau cydlynus

Nodweddion Gwarchoddedig

Oedran	x	Crefydd neu gredo	x
Anabledd	x	Rhyw	x
Ailbennu rhywedd	x	Cyfeiriadedd rhywiol	x
Priodas neu bartneriaeth sifil	x	Y Gymraeg	x
Beichiogrwydd neu famolaeth	x	Tlodi	x
Hil	x		

Camau gweithredu

Deilliant	Cam Gweithredu	Cyfrifoldeb	Cynnydd
Data gwell ar gael am fwlio seiliedig ar gasineb	Gwella cofnodi bwlio seiliedig ar gasineb a pheilota ymyriadau priodol	Grŵp Cynhwysiant Ysgolion Iach a Bwlio	Rydym wedi ailgynnull y 'Grŵp Herio Bwlio' sydd ag ystod o weithwyr proffesiynol seiliedig mewn ysgolion ac yn yr awdurdod lleol. Mae'r gweithgor traws-asiantaeth hwn wedi arwain at ddatblygu cynllun gweithredu a gafodd ei ddiweddarau a sefydlu dulliau newydd o gofnodi digwyddiadau bwlio yn defnyddio SIMS a meddalwedd PowerB1. Rydym yn awr yn ymestyn hyfforddiant a chefnogaeth i bob ysgol.
Cynyddu ymwybyddiaeth o effaith bwlio seiliedig ar gasineb ymysg plant ifanc yn yr ysgol	Cynnal sesiynau ymwybyddiaeth yng nghlwstwr Cas-gwent i ddechrau. Yna drefnu ar gyfer y sesiynau ar draws y sir.	Megis uchod gyda Rheolwr Cymunedau Cysylltiedig / Swyddog Cydlyniaeth Gymunedol	
Cynyddu ymwybyddiaeth o ganlyniadau casineb a	Cynnal digwyddiad blynyddol Diwrnod Cofio'r Holocost mewn Hybiau Cymunedol	Swyddogion Hybiau Cymunedol	Mae Sir Fynwy wedi parhau i goffau Diwrnod Cofio'r Holocost gyda chyflwyniadau a siaradwyr gwadd. Fe'i cynhaliwyd ar-lein yn ystod y pandemig. Cynhaliwyd y digwyddiad diweddaraf, a

gwahaniaethu mewn cymdeithas			noddwyd gan Gyfeillion Llyfrgell Cil-y-coed, ddydd Iau 26 Ionawr, cyn y coffâd blynyddol o Ddiwrnod Cofio'r Holocost ddydd Gwener 27 Ionawr.
Cynyddu ymwybyddiaeth ymysg plant o beryglon bwlio yn ei holl agweddau	Hyrwyddo'r Wythnos Wrthfwlio yn flynyddol	Tîm Cyfathrebu ac Ymgysylltu Cyfarwyddiaeth Plant a Phobl Ifanc	Rydym wedi cyflwyno/cynnig mwy o ffocws ar arferion cynhwysol cadarnhaol a seiliedig ar berthynas a herio unrhyw arferion gwahaniaethol neu heb fod yn gynhwysol. Fel canlyniad, mae llawer o ysgolion yn datblygu polisiau a dulliau gweithredu seiliedig ar werthoedd ar gyfer eu hysgolion.
Gostwng effeithiau unigrwydd ac ynysigrwydd	Cyflawni'r deilliannau dan Gynllun Sir Fynwy Gysylltiedig	Arweinwyr Datblygu Cymunedau a Phartneriaethau	Caiff rhaglen barhaus o waith ei gyflwyno drwy Swyddogion Cysylltiadau Llesiant Cymunedol

Amcan 4: Darparu gwasanaethau sy'n hygyrch i'n cyhoedd a chefnogi ein gweithlu.

Nodweddion Gwarchodedig

Oedran	x	Crefydd neu gredo	x
Anabledd	x	Rhyw	x
Ailbennu rhywedd	x	Cyfeiriadedd rhywiol	x
Priodas neu bartneriaeth sifil	x	Y Gymraeg	x
Beichiogrwydd neu famolaeth	x	Tlodi	x
Hil	x		

Camau Gweithredu

Deilliant	Cam Gweithredu	Cyfrifoldeb	Cynnydd
Sicrhau ein bod yn ystyried ein cynulleidfa amrywiol pan fyddwn yn cyfathrebu fel cyngor	Cydymffurfio'n barhaus ag Egwyddorion Cenedlaethol Ymgysylltu â'r Cyhoedd	Tîm Cyfathrebu ac Ymgysylltu	Mae'r Cyngor wedi datblygu drafft strategaeth cyfranogiad cyhoeddus yn unol â gofynion Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021. Mae hyn yn cynnwys cydymffurfio ag ymwreiddio'r egwyddorion cenedlaethol.
Gwefan hollol hygyrch yn rhoi gwybodaeth am wasanaethau'r cyngor	Adnewyddu gwefan y cyngor i sicrhau ei bod yn cyflawni'r canllawiau diweddaraf ar hygyrchedd cynnwys gwefannau	Swyddog Marchnata Digidol	Gwnaed cynnydd sylweddol i wella hygyrchedd gwefan y cyngor. Mae hyn yn golygu y gellir mynd o amgylch y wefan yn defnyddio meddalwedd adnabod lleferydd ac y gellir edrych ar y cynnwys yn defnyddio darlennydd sgrîn. Mae rhai problemau yn dal i fod gyda'r safle a chyhoeddwyd hyn yn https://www.monmouthshire.gov.uk/accessibility/
Mwy o wasanaethau ar gael yn ddigidol gan	Parhau i wneud mwy o wasanaethau ar gael yn ddigidol drwy ap a sgysfot y	Rheolwr Swyddfa Rhaglenni Digidol	Mae mwy o wasanaethau ar gael drwy ap Fy Sir Fynwy ac mae'r defnydd wedi parhau'n uchel, er bod defnyddwyr wedi mynegi

felly wella hygyrchedd	Cyngor		<p>peth rhwystredigaeth gyda dyluniad ffurflenni. Cynhelir adolygiad o wasanaethau cwsmeriaid i ddynodi camau y gellir eu cymryd i wella'r profiad. Mae gan sgysfot y Cyngor tua 1600 o ddefnyddwyr unigryw bob mis, ond mae ystod o gwestiynau y gellir eu hateb drwy Ddeallusrwydd Artiffisial felly mae dibyniaeth ar asiantau yn 'cymryd drosodd' yn parhau.</p> <p>Mae'r awdurdod yn parhau i hyrwyddo a rhoi adnoddau i fynediad i wasanaethau drwy hybiau cymunedol a'r ganolfan cyswllt ffôn</p>
Mynediad wyneb i wyneb newydd a gwell i wasanaethau'r cyngor	Agor Hyb Cymunedol newydd yn y Fenni gyda mynediad sylweddol well	Pennaeth Gwasanaethau Masnachol a Landlord	Agorodd yr Hyb Cymunedol newydd yn Neuadd y Dref y Fenni a adnewyddwyd yn hydref 2022 gan gynnig mynediad gwell i gynnig gwasanaeth integredig yng nghanol y Fenni
Preswylwyr Sir Fynwy â mynediad i gyngor annibynnol	Parhau i ariannu Cyngor Ar Bopeth Sir Fynwy Gweithio'n agos gyda'r Prosiect Cyngor Anabledd i gael cyngor o'r prosiect a ariannir gan y Loteri Fawr	Pennaeth Polisi, Perfformiad a Chraffu Swyddog Cydraddoldeb a'r Gymraeg	Mae'r awdurdod yn parhau i ddarparu cyllid grant i Cyngor Ar Bopeth Sir Fynwy. Dengys eu hadroddiad effaith diweddaraf i'r gwasanaeth gynyddu incwm gan £473,924 yn nhrydydd chwarter 2022-23. Fe wnaeth y prosiect gynorthwyo 759 o bobl, 60% ohonynt yn fenywod a 40% yn ddynion. Roedd anabledd gan 6% o'r rhai a gynorthwywyd.
Gwella gwasanaethau ar gyfer ymdrin ag iechyd meddwl yn Sir Fynwy	Parhau i weithio gyda Mind ar gyflwyno'r prosiect iechyd meddwl gwledig Gwella'r gefnogaeth ar gyfer iechyd meddwl y gweithlu	Rheolwr Partneriaethau Strategol Rheolwr Adnoddau Dynol	<p>Bu Mind Sir Fynwy yn llwyddiannus wrth ennill grant gan Gronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol ar gyfer Prosiect Gweithwyr Gwledig blaengar. Mae'r prosiect hwn yn cefnogi rhai yn y gymuned amaethyddol a diwydiannau cysylltiedig gydag ystod eang o faterion.</p> <p>Mae ystod mwy o gefnogaeth ar gael ar gyfer staff yn cynnwys cwnsela, y grŵp 'Mynd Atynt' o staff sy'n cynnig cymorth cymheiriaid ac adnoddau hunangyfeiriedig tebyg i https://www.melo/cymru/</p>
Cefnogaeth ar gyfer menywod yn dioddef o iselder ôl-enedigaeth	Cyflwyno prosiect Dechrau'n Deg – 1000 diwrnod	Rheolwr Dechrau'n Deg	Rydym yn parhau i ariannu 0.2 staff cywerth ag amser llawn mewn Seicotherapi Plant a'r Glasoed drwy ein Grant Plant a Chymunedau gyda iechyd meddwl babanod a mamau amenedigol yn flaenoriaeth. Caiff y cyllid hwn ei gynyddu drwy

			<p>gyllideb y Rhaglen Integreiddio a Thrawsnewid Blynyddoedd Cynnar (EYITP) ar sail ranbarthol gan sicrhau tegwch o ran cefnogaeth ar draws yr holl awdurdod lleol, nid dim ond o fewn ardaloedd Dechrau'n Deg. Mae Dechrau'n Deg a'r EYITP hefyd yn cefnogi grwpiau cymunedol sefydledig ar draws y sir i sicrhau cynaliadwyedd a chynghor seiliedig ar dystiolaeth pan fo angen. Mae hyn yn cynnwys cefnogaeth gyda bwydo ar y fron/bwydo potel a a thylino baban. Rydym hefyd yn defnyddio cyllid gan Grant Bwyd Uniongyrchol Cyngor Sir Fynwy i gadw cyflenwad o fformwla babanod yn unol â Chanllawiau Cyfeillgar i Fabanod UNICEF ar gyfer Awdurdodau Lleol. Bydd y cyflenwad argyfwng hwn yn sicrhau fod babanod yn cael maeth mewn cyfnodau o argyfwng ariannol ar gyfer teuluoedd na all fanteisio o Dechrau'n Deg.</p> <p>Drwy'r EYITP, rydym yn awr yn cyd-gyflwyno Rhaglen Graidd Blynyddoedd Cynnar newydd sy'n cynnwys cefnogaeth ar gyfer mamau yn y cyfnod cyn-enedigol ac amenedigol. Gall bydwagedd ac ymwelwyr iechyd atgyfeirio am gefnogaeth, ond gall mamau hefyd ofyn am gefnogaeth eu hunain. Nid oes unrhyw gyfyngiad daearyddol ar y gefnogaeth hon gan ei fod o fewn yr EYITP.</p>
--	--	--	---

Amcan 5: Creu gweithlu amrywiol a chynhwysol

Nodweddion Gwarchodedig

Oedran	x	Crefydd neu gredo	x
Anabledd	x	Rhyw	x
Ailbennu rhywedd	x	Cyfeiriadedd rhywiol	x
Priodas neu bartneriaeth sifil	x	Y Gymraeg	x
Beichiogrwydd neu famolaeth	x	Tlodi	x
Hil	x		

Camau Gweithredu

Deilliant	Cam Gweithredu	Cyfrifoldeb	Cynnydd
Y rhai sy'n gweithio mewn sectorau allweddol tebyg i ofal cartref yn llai tebygol o brofi tlodi mewn-gwaith	Parhau i dalu'r cyflog byw i holl gyflogeion y Cyngor	Prif Swyddog Adnoddau/ Prif Swyddog Gofal Cymdeithasol, Iechyd a Diogelu	Cyflwynodd Cyngor Sir Fynwy y Cyflog Byw Gwirioneddol ym mis Ebrill 2014 ac mae'n parhau i sicrhau fod ei gyflogeion ar y cyflog isaf yn dal i ennill o leiaf y swm hwn.
Mwy o bobl gydag anableddau yn gwneud cais i weithio i'r cyngor sir	Cyflenwi'r cynllun gweithredu i sicrhau statws cyflogwr Hyderus o Ran Anabledd	Swyddog Cydraddoldeb a'r Gymraeg	Cafwyd statws Hyderus o Ran Anabledd yn 2022 ac mae'n parhau tan 2025. Mae swyddogion wrthi'n datblygu cynnull gweithredu i sicrhau statws lefel 2.
Gall pobl gael	Targedu cyfleoedd swydd newydd yn	Swyddog Cydraddoldeb	Roedd 99.8% o'r swyddi a hysbysebwyd yn rhai gyda'r Gymraeg yn

<p>mynediad i wasanaethau yn llawn yn defnyddio'r Gymraeg</p>	<p>rhagweithiol at siaradwyr Cymraeg</p>	<p>a'r Gymraeg</p>	<p>ddymunol fan leiaf yn 2022-23. Caiff swyddi rheng flaen allweddol a'r rhai lle mae'r Gymraeg yn hanfodol eu hysbysebu mewn cyhoeddiadau Cymraeg a gwelsom nifer gynyddol o geisiadau gan siaradwyr Cymraeg lle caiff swyddi gwag eu targedu yn y ffordd hon.</p>
<p>Gweithlu mwy amrywiol</p>	<p>Cyflwyno mwy o gyfleoedd i raddedigion, internau a chadetaid i gynyddu amrywiaeth y gweithlu</p>	<p>Cydllynydd Prentisiaid Graddedig ac Internau</p>	<p>Cyflwynwyd Strategaeth Prentisiaid Graddedig ac Internau i gefnogi a chynyddu nifer y cyfleoedd ar draws y cyngor. Mae gwaith yn parhau ar hyn fel rhan gyfannol o gynllunio strategol y gweithlu. Ar hyn o bryd mae 14 o Brentisiaid Graddedig ac Internau ar draws y cyngor gyda nifer o gyfleoedd eraill yn cael eu llunio ar hyn o bryd.</p>

Amcan 6: Gostwng y bwlch tâl rhwng y rhywiau yng Nghyngor Sir Fynwy

Pam fod hyn yn bwysig/Tystiolaeth

- Mae stereoteipio rhywedd yn dal yn amlwg mewn cyflogaeth ac mae'n arwain at fwlch tâl rhwng y rhywiau
- Mae diffyg cydraddoldeb rhwng lefelau cyflog benywod a gwrywodⁱ
- Gall prinder trafnidiaeth gyhoeddus a chost uchel rhedeg car fod yn rhwystr i fenywod rhag uchafu eu potensial ennill arian

Nodweddion Gwarchoddedig

Oedran		Crefydd neu gredo	
Anabledd		Rhyw	x
Ailbennu rhywedd		Cyfeiriadedd rhywiol	
Priodas neu bartneriaeth sifil		Y Gymraeg	
Beichiogrwydd neu famolaeth	x	Tlodi	x
Hil			

Camau Gweithredu

Deilliant	Cam Gweithredu	Cyfrifoldeb	Cynnydd
Cyfrannu at chwalu cylch stereoteipio rhywedd sy'n bodoli mewn cymdeithas ac sy'n cael effaith	Cyhoeddi Adroddiad Blynyddol ar Dâl yn ôl Rhywedd	Rheolwr Adnoddau Dynol Swyddog y Gymraeg a	Caiff yr adroddiad ar dâl y rhywiau ei gyhoeddi'n flynyddol a'i adrodd i'r Cyngor, yn seiliedig ar giplun ar 31 Mawrth bob blwyddyn. Roedd enillion cymedrig ar gyfer gwrywod yn £14.60 o gymharu â £13.65 ar gyfer benywod, bwlch o 95 ceiniog. Mae hyn yn uwch na'r ffigur o 81 ceiniog yn 2020.

negyddol ar gydraddoldeb tâl y rhywiau		Chydraddoldeb Rheolwr Cyfathrebu, Marchnata ac Ymgysylltu/ Rheolwr Adnoddau Dynol	Mae cyfansoddiad gweithlu'r Cyngor a'i ddisbarthiad yn effeithio'n gryf ar y bwlch cyflogau. Mae mwyafrif cyflogeion y Cyngor yn y graddau is. Mae hyn yn neilltuol o amlwg ar draws meysydd gofal cymdeithasol, glanhau a gwasanaeth arlwyio sydd â gweithlu benywaidd sylweddol sydd yn gyffredinol yn gweithio mwy o oriau rhan-amser, yn hytrach na swyddi lle mae'r rhan fwyaf sy'n gweithio ynddo yn wrywod mewn meysydd tebyg i Priffyrdd, Gwastraff a Thiroedd er enghraifft, sy'n tueddu i weithio oriau llawn-amser. Felly mae'r Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau yn gymaint o fwlch cymdeithasol ag yw o fwlch cyflog llwyr. Mae bellach gydbwysedd rhwng y rhywiau ymysg cynghorwyr etholedig sy'n gweithredu fel signal cadarnhaol i recriwtiaid posibl.
Deall gwahaniaethau tâl rhwng y rhywiau yn ein sefydliad	Casglu a dadansoddi data ar rywedd	Rheolwr Adnoddau Dynol / Rheolwr Datblygu Sefydliadol	Mae cyhoeddi'r adroddiad blynyddol ar dâl y rhywiau yn rhoi gwell dealltwriaeth o wahaniaethau tâl. Mae'r adroddiad llawn ar gael yn https://www.monmouthshire.gov.uk/pay-policy-and-pay-multipliers/
Tâl cyfartal am waith o werth cyfartal	Adolygu'r Strategaeth Pobl gan sicrhau y caiff data bwlch cyflog rhwng y rhywiau ei ddefnyddio i lywio'r strategaeth	Rheolwr Datblygu Sefydliadol	Mae'r Strategaeth Pobl yn cael ei diwygio ar hyn o bryd ar ôl i'r Cyngor fabwysiadu'r Cynllun Cymunedol a Chorfforaethol newydd ym mis Ebrill 2023. Bydd yr adroddiad tâl y rhywiau yn rhan allweddol o'r sylfaen tystiolaeth.
Gostwng gwahaniaeth tâl rhwng y rhywiau yn y Sir	Ychwanegu mesurau at y Cynllun Corfforaethol	Rheolwr Adnoddau Dynol / Rheolwr Datblygu Sefydliadol	Cafodd Cynllun Cymunedol a Chorfforaethol newydd ei gymeradwyo gan y Cyngor ym mis Ebrill 2023. Mae'n cynnwys mesurau yn ymwneud â'r bwlch cyflog rhwng y rhywiau ac ymrwymiad i ddatgrynhai mwy o ddata i ddynodi gwahaniaethau ym mhrofiadau grwpiau o bobl sydd â gwahanol nodweddion gwarchoddedig a'r gwasanaethau a ddarperir iddynt.

ⁱ Earnings by place of work – Male 563.6, Female 562. ONS annual survey of hours and earnings – Hydref 2019
<https://www.ons.gov.uk/employmentandlabourmarket/peopleinwork/earningsandworkinghours/datasets/placeofworkbylocalauthorityashetable7>